

Zoeken. Vinden.

Colofon:

Copyright © 2021 Marije Hage
druk- en bindwerk: pro-book.nl

*Voor Madelief en Ismaël.
Voor Sam en Pip.*

Voor aanvang

Wanneer dingen niet helemaal lekker lopen of anders dan verwacht, zeggen mijn man en ik wel eens gekscherend tegen elkaar: “De weg is het doel”.

Het is deels ontstaan als grapje, maar het is natuurlijk ook serieus. Want het leven gebeurt terwijl we er middenin zitten. De weg die we gaan, is het leven zelf. Met alles erop en eraan.

Dit boekje heet *Zoeken.Vinden*, maar het zou ook *Vinden.Zoeken* kunnen heten. Want zoeken en vinden wisselen elkaar af op onze reis door het leven. Soms verdwalen we even. Soms denken we dat we er zijn en dan blijkt dat er weer iets nieuws te ontdekken valt. Soms vinden we een missend puzzelstukje waardoor we weer verder kunnen. Zo ontstaat een weg.

Dit boekje bestaat ook uit allerlei kleine stukjes. In elk stukje valt iets te ontdekken. Je kunt even stilstaan en op adem komen. Zie het maar als kleine kompasmomenten onderweg op jouw eigen ontdekkingstocht.

Achterin staan een aantal pagina's om eventueel notities te kunnen maken van de dromen, de inzichten en de vragen die je tegenkomt op je pad.

Liefs, Marije

Vinden. Zoeken.

Daal af. Sluit je ogen.

Open, dieper in waar je bent. Neem alles. Zoals het is,
zoals het daar is: pijn, angst,
schaamte,
hoop
en afgebroken dromen.
Nieuw en oud verdriet.
Vind jezelf, opnieuw en opnieuw.
Totdat

jouw binnenste als een vertrouwde kamer,
je lichaam als een huis wordt
waarin je thuis kunt raken.

Laat het oordeel van de wereld gaan,
verzamel alle mildheid bij elkaar.
Wees de moeder en de vader.

Dit.
Is het begin van vrijheid.

Mijn handen trillen als ik het flesje pak. Ik giet een klein beetje olie in mijn hand, wrijf het uit en raak haar voorhoofd en handen aan. Haar ogen zijn gesloten. De kamer is donker, buiten fluiten een paar vogels. Ik blijf bij haar zitten, alsof ik uit kan stellen wat gaat gebeuren.

Een half jaar daarvoor ontmoette ik Ada voor het eerst. Ze had te horen gekregen dat ze ernstig ziek was en had behoefte aan een gesprek met een predikant. Aan het einde van die eerste kennismaking vroeg ik haar of er nog losse eindjes waren: dingen die nog moesten worden gedaan of gezegd. Ze was even stil.

“Ja,” zei Ada toen, “er is nog wel iets.”

Ik wachtte af wat er zou komen. Ze plukte aan haar mouw.

“Vertel maar,” nodigde ik uit.

“Ik wil nog... Oh, wat vind ik dit moeilijk om te zeggen. Nou ja, ik ga het gewoon zeggen. Ik wil een keer schilderen.”

“Schilderen?” vroeg ik.

“Ja, een schilderij maken,” zei Ada, “Een echte. Op zo’n doek, met penselen.”

Ik moest even omschakelen en liet haar antwoord op mij inwerken.

“Dat is een prachtig idee,” zei ik uiteindelijk.

“Ja,” zei ze en keek uit het raam, “dat is wat ik het allerliefste nog zou willen doen.”

“Het allerliefste,” herhaalde ik.

“Ja,” zei Ada, “Vroeger mocht ik niet, daarna deed ik het niet en nu is het bijna te laat.”

Ze zweeg even en vervolgde: “Maar nog niet helemaal.”

Twee weken na ons eerste gesprek belde Ada mij op. Ze had alle spullen in huis gehaald, maar ze wilde het niet alleen doen. Of ik samen met haar wilde schilderen, want ze had gelezen dat ik naast

mijn werk als predikant ook kunst maakte. Ik twijfelde even, maar besloot op haar verzoek in te gaan.

Wanneer we schilderden, vertelde ze mij over haar leven. Over haar Spartaanse opvoeding, waarin ook mishandeling had plaatsgevonden. Over haar zoektocht naar liefde. Over haar verlangen om te tekenen en te schilderen.

Eén keer schoot ze uit met een penseel. Met haar duim probeerde ze de verf voorzichtig weg te poetsen. Dat mislukte. Ik hoorde haar mopperen, daarna gniffelen en toen mompelen: “Ach, wat maakt het ook uit.” Ze doopte haar vingers in de verf, alsof ze een duik nam in het kleurenpalet. Ik hoorde een heldere schaterlach, terwijl ze vol enthousiasme haar schilderij met haar vingers afmaakte.

Bij het weggaan zei ze: “Dit was de leukste middag van mijn leven”.

Ada is blijven schilderen, tot ze niet meer kon.

“Ada, ik ga nu,” zeg ik zacht. Ze kijkt me aan en knikt. Het is goed zo. Bij de deur blijf ik nog even staan. De schilderijen staan naast haar bed. Haar levenswerk in een paar maanden tijd.

Kun je zacht zijn
voor jezelf
Zo zacht dat
zelfs de dingen
die je zo verafschuwt
vastgehouden mogen worden?
Als in een kommetje
van warme handen
Kun je kijken in dat kommetje?
Misschien voorzichtig? Oog in oog
met dat wat je hebt
meegemaakt
hoe het jou gevormd heeft.
wordt het harde mild?
kun je kijken naar jezelf
als met de liefdevolle ogen
van de allerliefste mens?
Een voorzichtig proberen,
een teen in het water
van de liefde.
En daarmee
de mogelijkheid
openen
dat er van jou kan worden gehouden.
Ook met al deze dingen.
Omdat je
mens bent
Juist omdat je een mens bent
Zo'n
lief
en oprecht
en dapper
mens

Acht kraaien hebben zich verzameld in de top van een eik langs de openbare weg van het dorp. Ze kraaien zich een ongeluk. Waar zouden ze het over hebben, vraag ik mij af. De laatste roddels? De smeltende sneeuw? Misschien over de suggestie van de kleinste kraai om volgende winter niet te blijven, maar mee te vliegen met de ganzen, op weg naar warmer oorden?

Soms droom ik ook over vliegen. Dan ben ik mijzelf, een mens en ik kan toch vliegen. Zo met mijn armen, even flink wapperen en ik stijg op. Maar mocht ik een vogel zijn, dan zou ik ook liever een gans willen zijn. In ieder geval een trekvogel. Een graspieper, of een spreeuw. Ja, voor één keer mee te doen in zo'n adembenemende spreeuwendans.

Geen kraai, denk ik. Hoewel ik dat ook wel weer zielig vind, want een kraai is bijna bij niemand geliefd. Plotseling is de vergadering afgelopen. De kraaien vliegen uiteen. Een nieuwe dag begint.

Kan ik God vinden in de aarde

In het ploeteren en wroeten
in het vuil onder mijn voeten,
in de as van mijn fouten

In het zout van mijn tranen
in mijn vetgeworden haren
in mijn moeheid en gepieker

in de rauwheid en de diepte
in mijn dagen niet gegeten
In het zweten en het bloeden

in betekenissen omgeploegd

waarvandaan
alles
weer gaat bloeien?

Sterk zijn betekent niet: nooit meer onzeker zijn.

Het betekent niet: geen angst meer hebben.

Sterk zijn betekent niet: alles weten of voor elkaar hebben.

Het betekent niet dat je niet meer dwaalt, dat je niet meer op zoek bent of dat er geen dagen meer zijn waarin je niet weet waar je het zoeken moet.

Sterk zijn, als je het al zo moet noemen, misschien is het beter te zeggen “krachtig”, betekent: het leven leren kennen en jezelf.

De dieptes en de hoogtes.

Oog in oog staan met dat wat je het liefste verborgen zou willen houden en dat toch in het licht brengen.

Zodat het kan helen.

Het betekent ontdekken en uiteindelijk weten waar je grenzen liggen, dat soms lastig vinden en moeilijk, maar desondanks daar ruimte voor te vragen.

Het betekent dit af en toe te verkloten, en dan mild voor jezelf te zijn.

Het betekent weten dat je kwetsbaar bent, dat je een zachtheid draagt die bij het leven hoort.

Die bij mens-zijn hoort.

Het betekent dat je weet dat iedereen die kwetsbaarheid heeft, en er geen misbruik van te maken.

Het betekent ontdekken dat in die kwetsbaarheid, in die 1001 schakeringen aan gevoelens,

in de diepte van één hart,

in dat wat de liefde is,

juist kracht zit,

en de weg naar vrijheid.

Het is leren wat mens zijn is, en dit leven telkens weer te kiezen, hoe moeilijk dat soms ook is.

Ik ben bij opa. In de keuken maak ik thee. Ik zoek in de kastjes. Ik zie de Zeeuwse Boerin stroop, de cake met een plastic zakje er om heen en een elastiekje, de kopjes van het nette servies. Opa is mijn held. Hij is 94 jaar. Elke week zorgt hij voor verse bloemen naast de foto van oma. Sinds haar overlijden is hij opener. Vertelt verhalen. Ik zie mijn overgrootopa achter zijn sleepwagen, ik zie de onderduikers op de boerderij, ik zie mijn opa en oma een eerste blik wisselen.

Ik ga zo vaak als mogelijk is en luister. Zo geeft hij mij een groot geschenk: te voelen waar ik vandaan kom en mijzelf te bevragen wat het is dat ik zelf wil doorgeven.

Ik pak de theezakjes, sluit de kastjes. Dat er een tijd komt dat hier een nieuw gezin in zal trekken, een einde maakt aan de cake, de kopjes, de stroop, de keuken verbouwt en in het witten van de muren alles weer opnieuw begint, dringt zich aan me op. Zo is het leven, maar het kost mij een kort moment om daar ruimte voor te maken.

Ik loop de woonkamer in met de thee. Door de deuren met de witte panelen. Naar de tafel met het dikke kleed. Naar opa, met zijn ogen vol leven. Zelfs, of misschien juist, nu. Alles probeer ik op te slaan, te beitelen in mijn harde schijf.

“Fijn,” zegt opa.

“Ja,” zeg ik, “ja, ik vind het ook heel erg fijn.”

Gisteren een heel uur de wolken voorbij zien drijven. Terwijl ik
daar geen tijd voor had.

Van elke minuut genoten.

Welkom niet weten. Welkom twijfel.
Welkom angst, waardoor ik dingen zeg die mij gaan spijten.
Welkom schaamte. Welkom tranen.
Welkom woede om alles wat niet door kan gaan.
Welkom ongeduld. Welkom verveling.
Welkom stilte.
Welkom storm.
Welkom leven.

Ik ben de enige op het fietspad. Het is al laat. De wind waait in mijn rug, duwt mij en stuwt de bladeren van de rode beuken aan weerszijden van het pad als golven langs mij heen.

Ik houd van rode beuken. Hun bladeren ontvouwen zich in het voorjaar als kleine rupsjes. Eerst een voorzichtig friscgroen, rozig rood. Daarna dieper van kleur, tot aan de bijna paars-zwartige tint die ze nu dragen.

Alles verandert van kleur.

Zelfs herinneringen kunnen verkleuren, ondervond ik laatst.

Krijgen een zachtere glans naarmate de jaren verstrijken.

Of verdiepen zich, worden rijker aan laagjes.

Nog even en deze bladeren gaan vallen.

Soms kan ik er melancholisch van worden. Dat alles kleurt en verkleurt.

Dat alles altijd verandert en beweegt.

En soms kan ik mij mee laten bewegen. Zoals nu.

Al die kleuren.

Al dat leven.

Heel even sluit ik mijn ogen.

Het ruisen van de bladeren begeleidt mij naar huis.

Ik ben mijn stem kwijt.
Dat is uitstekende timing, want voor het eerst in tien jaar hoef ik
niet te preken met kerst.
Met mijn grieperige hoofd luister ik naar Billie Eilish, en kijk The
Irishman.
Als het donker wordt, doe ik de lampen uit en staar vanaf de bank
naar de open lucht.
Donkergrijs verandert langzaam in zwartblauw.
Ik luister naar het ruisen van de berk naast ons huis.
Naar de druppels tegen het raam.
Ik denk aan mensen die de nacht kennen.
De nacht van binnenuit.
Hoe donker het kan voelen.
Ik denk aan hoe je geboren kunt worden in de nacht.
Door het donker heen kunt gaan.
Strompelen, struikelend,
krijsend, eerst, als een pasgeboren kind.
En mét die ervaring
weer opnieuw begint met leven.
Ik heb het zien gebeuren.
Bij anderen. Bij mijzelf.
Vannacht een nieuwe nacht.
Zoals elke nacht. En toch anders.
Voor een ieder die de nacht durft aan te kijken,
samen met al die anderen,
samen in al onze menselijke, kwetsbare chaos en glorie,
zijn er engelen die aanmoedigen.

Ik loop mijn dagelijkse ommetje rond het dorp. Aan de slootkant zitten tussen bergjes smeltend sneeuw een paar eenden op een nieuw verworven stukje groen. “Dag lieve eenden, roep ik, wat fijn dat jullie er nog zijn na deze koude winter!”

Mijn enthousiasme doet de helft verschrikt opspringen. Dat was niet de bedoeling. “Nee, blijf zitten,” probeer ik en hurk om op ooghoogte met de dieren te komen.

Achter de eenden de grijze lucht, drassig weiland en de contouren van het dorp.

Alweer bijna een jaar leven we hier in Friesland. Onze komst viel samen met de eerste lockdown. Nooit eerder ging een jaar zo vlug en tegelijk zo stroperig voorbij.

“Nog even en het wordt lente,” zeg ik tegen de eenden. Ze verstaan me niet, maar ik wil het toch even gezegd hebben.

Leven is ademen.
Bevangen, rusteloos zijn. Leven is zoeken
en het niet meer weten.
Leven is een gebrek aan uitgestippelde wegen,

en ontdekken dat dat niet anders kan.
Leven is antwoorden vinden,
maar altijd pas later en onverwacht.

Leven is bezwijken,
je schamen,
je wonden likken, te veel willen.

Uit elkaar barsten, jezelf uitdelen. Jezelf vergeten.

Leven is spijt hebben, afscheid nemen,
uren tellen.

Momenten van overgave,
momenten van angst en pijn,
momenten van klein
zijn.
Leven is beslissingen nemen en
verder gaan als een open wond.

Een open wond

Een open wond.

Leven is
mee met de vogels willen.
Mee met de wind.

Mee met de golven
die de zee maken en verdwijnen
in de horizon. Leven is overspoeld raken en afdrijven.
Leven is beseffen,
groeien en veranderen,
zoals de zomer in de herfst.
Bladeren afschudden, naakt staan.

De winter verduren totdat het lente wordt.
Deuren die weer open gaan.

Ondanks alles. Jezelf oprapen en oplappen,

moedig zijn
totdat je het echt bent.

Leven is je weer te laten vallen. Opnieuw.
Een kern vinden.
Iets in jezelf.
Iets met de echo van thuis.

Vergeving vinden.
De liefde vinden.
En dan helen.

En dan blijven.

Niet ver van mijn huis is een landweggetje. En dat landweggetje voert naar een rotonde. Via de rotonde kom je op de snelweg. De eerste keer dat ik deze route reed, zag ik voor één van huizen een oude man zitten. Hij had zich geïnstalleerd op zijn rollator en keek uit over het weiland aan de overkant. Toen ik langsreed, hief hij zijn arm en zwaaide. Ik reed te snel om terug te zwaaien. Op mijn terugreis zat de man er tot mijn verbazing nog. Dit keer was ik voorbereid. Ik zwaaide en hij zwaaide terug. De route naar de snelweg kan ik inmiddels uittekenen en bijna altijd zit de oude man daar. Soms zie ik hem in de verte een klein stukje lopen met zijn rollator. Vaker zit hij, leunend op de hendels, en groet elke auto en fietser die langskomt. Af en toe is hij er niet. Dan mis ik hem. Hij leert mij veel. In ieder geval over de waarde van een simpele groet.

Zo kom ik bij mijn huilend kind.

Zo dwaal ik mij
een pad, een weg
de berg op
het bos in,
het donker van verwikkeling.

Ontwikkel mij,
ontwar mijn rouw,
mijn lege huizen,
kamers,
kruipruimtes.

Breng licht
waarin ik plotseling
een raam ontwaar.

Zo staar ik
in wat zich niet snel vangen laat:
mijn pratend dier,
mijn schuddebuik,
mijn oud' verlepte doeken.

Zo laat ik achter wat niet één
maar meermaals
omwonden is geweest. Zo raken mijn voeten
Nieuwe grond.

Ooit, een leven geleden, was er een feest ter afsluiting van de middelbare school. Het was een eind fietsen, ergens in de polder. Van het feest zelf kan ik me weinig meer herinneren. Een kampvuur, drank. Iemand met een gitaar.
Ik herinner me nog wel het gevoel van onzekerheid, als puber. Mijn plek vindend op dat feest, mijn weg zoekend in de wereld.
In de ochtend fietste ik naar huis, samen met een vriend. Onderweg begon het hevig te regenen, zo hard dat we moesten schuilen onder een afdak. Mijn vriend probeerde half aangeschoten zijn fiets op de stoep te trekken. Ik herinner me dat ik hem daarbij hielp.
Daarna keken we naar de regen. Ik was moe en rillerig en toch overviel me onverwacht een gevoel van tevredenheid. Alsof het precies goed was om daar te zijn. Terwijl de alcohol zijn grip verloor en de regen viel, werden die paar minuten onder dat afdak het belangrijkste moment van het feest.
Ik heb altijd het gevoel dat juist de heilige dingen zich voltrekken in de marge. Daar waar het licht voorzichtig schijnt, daar waar het ochtend wordt door tranen heen.
In de diepe schachten van ons hart, in het half donker.
In ons bestaan voor één moment en tegelijk een eeuwigheid opengebrouwen en gedeeld, op de meest onverwachte plekken. En dat deze dingen ons helen.

Ik hou van mensen die om hun eigen grapjes giechelen.
Ik hou van de geur van de grond na heftige regen.
Van het geluid van ganzen die overvliegen.
Van groente in grappige vormen.

Van verse lakens.
Van de zee.

Ik hou van mensen die een hoed durven dragen.
Van de ogen van iemand die met liefde kijkt.
Van de geur van limoen.
Van sneeuwkllokjes.
en sterrenmos.

Van iets vinden wat je kwijt was.

Ik hou van kijken naar mensen als ze iets doen waar ze van
houden
Ik hou van woorden die de lading dekken.
Van opgenomen worden in een omhelzing
zonder dat je iets terug hoeft te doen.

Van sneeuw bij ontwaken
en lieve teksten op bevroren autoramen.
Van de kleur turquoise.
Van zelfgemaakte kerstkaarten.
Van thuiskomen na een lange dag.

En jij?

Zoeken. Vinden.

Vandaag zag ik een vader zijn kind optillen.
Hoog de lucht in.
Tegen lichtblauw en voorbijgaande wolken.
Vandaag zag ik de blik van een vader die zijn jonge dochter
naar de zon optilt, als kwam zij daarvandaan,
en in zijn ogen een alomvattende
tederheid en toekomst die ik bijna niet kon verdragen.
Vanavond, als de zon ondergaat,
zal ik tegen mijzelf zeggen dat ik dit heb gezien
en daarom opnieuw kan beginnen
te geloven
dat elk lied ooit gezongen
elk lief woord ooit gezegd
elke strijd om onrecht ooit gestreden
is gezien en niet onopgemerkt gebleven.
Dat alles wat heilig is
en met tederheid omgeven
bij ons blijft
en ons geleidt
tot ver voorbij wij het zelf kunnen dragen.

“Rough winds do shake the darling buds of May”. Een zin uit een sonnet van Shakespeare. Het is nog geen mei, maar de zon staat hoog en de wind strijkt langs jonge takken. Magnolia, rode beuk, rododendrons. Wat nog niet uitgekomen is, staat op ontploffen.

Ooit leerde ik het sonnet uit mijn hoofd. By heart, zouden de Engelsen zeggen. Ik wilde indruk te maken op een Engelse jongen, hem betoveren met woorden, verleiden in zijn eigen taal. Geen idee wat mij de overtuiging gaf dat dat zou werken in de niet al te romantische omgeving van Frans Maas, het logistieke bedrijf aan de rand van Montfoort en voor die zomer de locatie van mijn vakantiebaan. Misschien mijn jeugdige bravoure, misschien mijn romantische zeventienjarige ziel.

Eigenlijk zou ik die zomer met een schip mee gaan. Een groepsreis naar Engeland, nota bene. Maar eenmaal op locatie, de boot gezien, de groep gecheckt, kreeg ik de zenuwen. Ik wilde niet. Vanuit een telefooncel belde ik naar mijn ouders: ik kom naar huis.

Michael was 25, met vuurrood haar en onderdeel van een groep vrije geesten, op avontuur of op de vlucht voor ik weet niet wat. Hun rusteloosheid bracht hen in landen ver van huis. Waar werk en een plek om te wonen was, werd tijdelijk neergestreken. Het basis onderkomen voor die zomer was een boerencamping in Linschoten, waar ze een aantal gammele caravans huurden. Het voldeed.

Behalve Michael kan ik mij nog een figuur herinneren met de naam Hedgey, die leek op een van de boeven uit Home Alone 1. Er was ook een jongen met de naam Damian, die voortdurend stoned leek, met zwarte krullen. En een jongen uit Congo, die met zijn tanden bierflesjes opende. Er waren er meer, maar deze komen nu in mijn geestesoog voorbij.

De jongens werkten zonder vast contract en zonder verzekering. In mijn herinnering scheen de zon die hele zomer. Dat was natuurlijk niet zo, maar ik was verliefd. Elke werkdag fietste ik fluitend van Woerden naar Montfoort, langs Linschoten, de appelboomgaarden, het zigeunerkamp en de geitjes.

Ik liet briefjes achter op de deur van zijn caravan, hij maakte kadootjes voor mij. Ik vertelde hem hoe ik mij schaamde voor mijn

puistjes, hij vertelde mij over de ontmoeting tussen zijn ouders, en dat hij daar ontstaan was, die eerste avond in een café.

Op een zaterdag fietste ik zonder nadenken zijn kant op, waar hij mij zonder afspraak halverwege tegemoet reed. We stapten op de trein richting Den Haag en namen de tram naar de zee. De wind waaide, maar het zand was warm. We aten kiwi's, terwijl de tijd aan ons voorbij ging. Wie was die vuurtoren met wie je fietste, vroegen mijn ouders. Niks, gewoon, zei ik.

Aan het einde van de zomer kwam mijn leven weer in zicht. Ik zou gaan studeren. Michael zou..., ja ik weet niet wat hij zou. Dat wist hij zelf misschien ook niet. We gingen nog één keer met het bootje van mijn broertje varen. Ik liet het motortje tuffen door het water van de oude Rijn. De dagen waren nog warm, maar de schaduwen werden al langer. Michael moest plassen en ik stuurde het bootje naar de kant. Misschien dat ik toen dacht, terwijl ik naar zijn rug keek, ik moet het maar eens afronden. Ik was naïef, maar ook arrogant. Ik was lief, maar ook bang. Ik was jong.

Pas wanneer we ouder worden beseffen we dat herinneringen voor altijd deel van ons blijven. Ik ben een geluksvogel met deze zomer, waarin ik een sonnet uit mijn hoofd leerde om indruk te maken op een roodharige Engelsman.

Shall I compare thee to a summer's day?
Thou art more lovely and more temperate.
Rough winds do shake the darling buds of May,
And summer's lease hath all too short a date.
Sometime too hot the eye of heaven shines,
And often is his gold complexion dimmed;
And every fair from fair sometime declines,
By chance, or nature's changing course, untrimmed;
But thy eternal summer shall not fade,
Nor lose possession of that fair thou ow'st,
Nor shall death brag thou wand'rest in his shade,
When in eternal lines to Time thou grow'st.
So long as men can breathe, or eyes can see,
So long lives this, and this gives life to thee.

Jij bent niet te langzaam. Deze wereld is te snel. Alles opgevoerd en opgedraaid. Er wordt te veel gevraagd. We zijn niet gemaakt voor 80 mailtjes per dag. We draaien rond in eigen gecreëerde cirkels, totdat het niet meer gaat.

Ga niet sneller, maar vertraag. Strek de tijd uit. Neem je lichaam in. Trek de wereld mee naar jouw ritme. Geef je grenzen aan. Ga langzaam.

Nog langzamer.

Dan opent het leven zich, opnieuw.
Opeens blijkt het lente. Bomen die uitkomen. Vogels die nestjes bouwen.

De zon speelt een spel, schaduwen verglijden.
Er blijkt ruimte tussen twee zinnen. En tijd om bij te komen.

Maar wat als iedereen blijft hollen? En je de enige bent?
Maar je bent niet de enige, geloof me.

Misschien als één iemand begint?
Eén iemand, een eerste iemand, die aangeeft: dit is gekkenwerk.

Tot hier.

En niet verder.

Wat als jij diegene zou kunnen zijn?

En dat dat groeit tot iets,
tot dat we massaal
durven aan te geven
dat we het leven missen?

Hoe draag je wat ondragelijk lijkt?
Groter dan je aan kunt.
Langer dan je vol kunt houden.

Hoe draag je het langzame volhouden
dat nachten aan dagen rijgt?

Zoals Mandela elke steen van robbeneiland kende
en wist van hun begrenzing
maar zijn eigen binnenkamer bekleedde met hoop,
zo klinkt midden in de nacht deze cadans:
Niet weten en toch leven.
Niet weten en toch leven.

Een fluistering die gemakkelijk kan worden gemist. Toch keren
voorzichtig jouw voetstappen terug in een richting
van lucht
en elke stap luider
en rechter je rug
om te dragen wat er te dragen is.

“Mijn vader was...”. Hij zwijgt. We zitten in de zon tegen de muur van het schuurtje. De net gerooide aardappelen liggen voor onze voeten. In de verte wuiven stokrozen mee met de wind. “Ik weet niet. Mijn vader was moeilijk. Maar ik ben dat ook, dus.”

“Hoezo, dus?” vraag ik.

“Gewoon.” Hij pulkt aan de kleibrokken onder zijn laars. “Ik stelde hem teleur, puur door wie ik was. Zo voelde dat. Hij zocht iets dat ik niet kon bieden. Of misschien zocht hij naar zichzelf in mij. Zonder resultaat.”

Hij staart in de verte. Ik kijk naar zijn gezicht. De grove wenkbrauwen, de lijnen rond de mond.

“Waar denk je aan?” vraag ik.

“Dat ik nu een moestuin heb. Net als hij”. Hij kijkt me aan en glimlacht. “En dat ik net zo oud ben als toen hij overleed. Vreemd.”

“Ja?”

“Ja. Het voelt nog zo jong. Alleen als ik mezelf in de spiegel zie, dan denk ik: zo hee. Of als ik naar mijn handen kijk. Ik krijg steeds meer zijn handen.” Hij wrijft over zijn knokkels. In de verte slaat een kerkklok.

“Soms als ik hier ben, beeld ik me in dat hij er weer is. Ik zie hem de aarde ompspitten. Zijn gekromde rug, zijn ouwe hemd. Elke keer wil ik hem wat vragen, maar het lukt nooit.”

“Wat dan?” vraag ik.

Hij haalt zijn schouders op. Het laatste restje zon verdwijnt achter de bomen. “Kom, laten we opruimen. De spullen kunnen in de schuur,” zegt hij, en hij pakt de hark en de brede spade.

De schemer zet in. In een hoek van de tuin knipt hij een paar bloemen af om mee te nemen. Dieproze pluimen van de vlinderboom en een aantal herfstasters.

“Hoe denk jij eigenlijk over de hemel?” vraagt hij.

“Ik weet niet,” zeg ik en sluit mijn ogen.

Ik denk aan handen die ouder worden. Ik denk aan zonen zonder vaders. Ik denk aan vaders in de hemel. Aan kinderen en hun ouders, en aan koesteren. Ik denk aan missen en aan leegtes die pas later een naam krijgen.

Ik denk aan mijn vader aan de rand van het graf van mijn opa. Onze Vader, begon hij. Die in de hemel zijt, fluisterde ik. Je mag wel huilen hoor, zei de predikant die naast mij stond. Ik was veertien. Maar huilen deed ik niet. Ik keek naar mijn vader, bleek in de zon.

Is God een man, vroeg ik mijn moeder later. Misschien, zei ze. Waarom is het Vader in de Hemel en Moeder Aarde, en niet andersom? Het zijn beelden, legde ze uit.

Ik denk aan God die overal is. Als vader en moeder. En alles er tussen in. Ik denk aan God binnenin mij, waar hemel en aarde, huilen en lachen, man en vrouw, en liefhebben samenkomen.

Ik denk aan leren huilen, en aan jezelf kunnen zijn.

Aan veilige plekken, in armen van mensen die iets van het leven hebben begrepen.

“De hemel is...,” fluister ik en open mijn ogen. De man is verdwenen.

Er worden palen in de grond geheid. Ergens in de buurt.
's Ochtend word ik er wakker van.
Ik lig en luister naar het ritme.
Een herinnering komt boven.
Ik ben zes en heb een trui aan met een aardbei er op.
Mijn moeder heeft de trui gebreid.
Ik ben al best groot en mag zelf naar het Spreeuwennest, onze
school, lopen.
Op een dag wordt een heipaal van een nieuw gedeelte in de grond
geheid.
Met de kinderen mogen we er spreeuwen op schilderen.
Zwarte verf in een vormpje op een oranje paal. Ook mijn spreeuw
komt erbij.
Dan gaat de paal in de grond. Ik houd mijn oren dicht.
De vogels verdwijnen.
Dat vind ik jammer. En zielig.
Wat moeten die vogels nu onder de grond?

Ik ben een jaar of 13 wanneer we voor school een foto mee moeten nemen om na te tekenen. Een klasgenootje heeft een foto bij zich waarop zij, twee andere meisjes en ik naast elkaar zitten op een muurtje. Onze hoofden zien er verhit maar tevreden uit na de voetbalwedstrijd die we net hebben gewonnen.

Terwijl ze mij de foto laat zien, schuift een jongen aan. Hij pakt de foto, legt zijn duim op mijn gezicht zodat ik uit de afbeelding verdwijnen en zegt: “zo, en nu zie ik drie mooie meisjes”. Ik weet niet meer wat ik na die opmerking gezegd of gedaan heb. Ik weet niet eens óf ik iets gezegd of gedaan heb. Ik herinner mij vooral dat ik mij plotseling zo ontzettend klein voelde.

Momenten als dit kennen we allemaal. Het zijn de momenten waarop er iets over ons schuift, een nieuwe en voorheen onbekende waas, en waarin we iets van onze onschuld verliezen.

De eerste keer dat iemand iets over ons gewicht zegt.

Over de trui die we aan hebben.

Over de grootte van onze neus,

de kleur van onze huid. Over de tranen die we huilen. Over hoe onze wangen gloeien bij enthousiasme.

Over manier waarop we praten, of lopen, of dansen. Zingen.

Het voelt alsof we betrappt worden, terwijl we niets fout hebben gedaan. Een oordeel wordt geveld, een duim over ons gezicht. Het mooie wordt lelijk gemaakt. De tijd staat even stil.

Het zijn ontelbare grote en kleine momenten. En in eerste instantie ontkennen we misschien hun impact.

Deed me niets.

Doet me niets.

Maar onze onschuld kraakt en breekt. Met elke ervaring sluipen de ogen van de ander meer en meer in onze eigen blik.

Die tijd blijft stil staan, totdat we op een dag besluiten om door het oerwoud van deze momenten heen terug te gaan naar het kind dat we waren. Met de passie en koortsachtige gedrevenheid van een liefdevolle ouder hollen we terug in de tijd.

Waar is ze?

Hoe ver moeten we terugrennen?

Waar is het kind dat nog zonder nadenken danste?

Dat eigen liedjes bedacht?

Waar is het kind dat precies wist welke kleren ze mooi vond?

Het kind met de lichtjes in de ogen?

Waar is het kind dat onverschrokken de wereld instapte? En zo'n zin had 's ochtends om aan de dag te beginnen?

Daar is ze.

Daar. In dat klaslokaal.

Of daar, in de woonkamer.

Of daar, in de tuin, van het huis,

van toen. In het licht van de ochtend.

Omhels haar. Pak haar vast. Knuffel haar.

Zeg tegen haar.

Zeg: er zullen jaren komen waarin je jezelf verliest, maar ik kom terug.

Ik haal jou weer op, ik neem jou weer mee.

Zeg: Je bent zo prachtig.

Voel: Ik ben zo prachtig.

De tijd gaat weer stromen. De waas verdwijnt.

Ga terug naar wie je altijd al bent geweest.

Haal jezelf onder alle duimen die over je heen zijn gedrukt vandaan.

Voor mij is theologie (logos,
spreken over God)
als poëzie. Het is schoonheid
En troost
Het is vragen
en op weg gaan
Verdwalen en blijven
Het is reiken, maar niet grijpen
Het is spelen met woorden,
terwijl het gedicht
mij schrijft.

Het is alsof je op een kruispunt staat aan het einde van een lange weg. En je weet niet welke kant op, links of rechts. En je staat daar maar, terwijl je weet, ik moet een keuze maken.

Als je daar bent: neem alle tijd. Neem alle tijd die je nodig hebt. Mensen komen langs en vragen je om op te schieten en vaart te maken. Mensen komen langs en hebben een mening. Die ene kant, of juist die andere, is beter.

En je staat daar aan het einde van die weg, alsof je een tent hebt opgezet. Alsof je voor altijd daar zal blijven.

Zo, zul je denken, kom ik nergens
zul je wanhopen
en proberen
een keuze te forceren.

Maar in het wachten zit een concentratie zoals een vogel bidt of een blad dat dwarrelt in een kringetje. Dan zijn er dingen die je

je ineens herinnert:
een vlieger in de lucht
het rennen naar de zee
je eerste autorit alleen

achter het stuur. En ook iets over vergeving. Waardoor beweging waardoor de wind opsteekt en je laat zien wat je al wist.

Er zijn werelden die pas komen en zich openen als je er klaar voor bent.

Dat is de tijd voor het opbreken van je tent.

Omdat je nu moet gaan.
Omdat je nu
niet langer meer kunt blijven.

De wind breekt in
Trekt de knoppen van de stokroos
Omhoog waait het stof
de laatste resten van de zomer

Laat de bladeren vliegen
Neem lange teugen lucht
dat wat verloren lijkt
komt terug
in nieuwe
en onverwachte vormen

Mijn vijftienjarige pleegzoon houdt van donuts.
"Ismael, heb je ze nou echt alle vijf opgegeten?"
"En een tomaat, hoor" antwoordt hij droog.

God is een gedicht
dat waait tussen de bomen
dat ruist onder mijn huid.
Dichterbij dan eigen tranen
zachter dan mijn eigen buik.
God is adem tussen zinnen
God is woord dat lichaam werd:
een merel in de ochtend
lente, winter, zomer, herfst.
God is omgewoelde aarde.
Ontglipt mij
als ik vastgrijp
aan beelden of aan namen
Zij
Hij
Het
ontglipt zelfs aan bestaan.
God is vroeger én is later,
Is niets en alles tegelijk.
Ongrijpbaar en aanwezig
in elke tederheid.
Zij is mijn eigen hart én draagt mij
zelfs als ik Haar niet zoek.
Brengt ruimte
in mijn onvolkomenheden.
En laat mij mens zijn.

In het laatste zonlicht
laat ik mijn hoofd hangen
open mijn handen
en buig me voorover
als in een gebed.
En in mijn vallen
ben jij daar
streelt mijn aarzelingen
laat mij mens zijn.
En als
zachtheid een kleur zou hebben
zo baad ik in genadig licht
zo komt iets wat onzegbaar is
dichtbij
en
vult mij met de woorden:
het komt goed.
Oh, hoe graag ik wilde weten hoe dit moet
dit leven
is het niet meer dan dit:
een simpel
hier ben ik
met al mijn wonden en mijn breuken
mijn ongemak en mijn verdriet.
Zo te liggen in dit alles
in alles gezien te zijn
Hart open en
opnieuw geboren worden
met ogen open.
Gekend te zijn
in alle onvolkomenheden
en alle beurse plekken.
Niets meer te verbergen
en in dat moment
Vrij

dat je leeft

niet alleen voeten en handen
maar voelen en reiken
niet alleen willen maar ook gaan

smeulend vuur
volgend
leidend verlangen

beweging wordt vallen

herhaling wordt ritme
ruimte vervulling
over de grens van weten

stappen niet meer tellen
zakken in lichaam

opgaan in geheim

Dankwoord

Dank aan alle lieve Facebooklezers. Jullie zijn, door het scherm heen, een deel van mijn leven geworden.

Dat jullie mogen blijven zoeken en vinden.

Notities:

Notities:

Elk einde is
ook
altijd
het begin
van iets nieuws